

DOMOVINA

Uredništvo

je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhajajo trikrat na teden, vsak ponedeljek, sredo in petek; ter velja za Avstrijo in Nemčijo 12 kron, po leta 6 kron, 3 mesece 3 krono. Za Ameriko in druge delele toliko več, kolikor manj pošilna, namreč: Na leto 17 kron, po leta 8 kron 50 vti. Načinila se pošilja upravništvo, plačanje se vsakega.

Za člane

se plačuje od vsake petti-vrste po 20 vtiarjev za vsakokrat; za večje literate in mislilno literaturo zmanj.

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Jugoslovanski klub.

V soboto se snidejo jugoslovanski poslanci na skupno posvetovanje na Dunaju. So li k temu posvetovanju vabljeni vsi poslanci brez obzira na stranko, kateri pripadajo ter na program, na katerega so bili voljeni, ne vemo. Klerikalni listi trdovratno molče o shodu, o skupnem klubu in nakanah njih glavarjev in načelnikov. Dr. Susteršičeva prizadevanja osnovati klub tridesetih poslancev, iz katerega bi bil inkliktiv poslanec: Robleka, Jezovnik, Hribarja, Štreklja, dr. Rybata, dr. Baljka in Bjeladinovića se niso posrečila; Istrani in merodajni Dalmatinci so se temu odločno uprli. To pa tudi po vsej pravici, kajti izključenje slovenskih neklerikalnih poslancev bi bil akt osebn, in to pozdarjamo, samo osebne mrzljive, izključenje dveh srbskih, pravoslavnih poslancev pa ploč konfesionalne neoprčnosti. Ne eno, ne drugo ne spada v politiko, zato zadležijo vsi hvala oni poslanci, ki so se tem resne politike nedostojnim motivom s tako odločnostjo uprli.

Ta neuspeh klerikalnega voditelja je celo stranko nekako utalil; njih listi zato molče in mislijo, da si bodo z zavitojo pomagali iz neprijetnega položaja, v katerega jih je spravila njih malenkostna, osebna in nestvarna politika. Ne v tem slučaju ne bode zvižjala prav nič pomagala. Gori imenovani poslanci naj starijo dr. Susteršiču in njegovim somišljenikom ta le vprašanja, na katera naj zahtevajo jasnega odgovora:

1. Priznava li dr. Susteršič, da

ima vsa jugoslovanska plemena v Avstriji brez razlike na veroizpovedanje, narodnost in stranko skupne gospodarske, kulturne in politične interese, kateri se dajo, da kateri se morajo celo braniti in zagovarjati z obzirom na jugoslovansko skupino kot narodno-politično in kulturno celoto?

2. Stavi jo li dr. Susteršič in drugi govori te skupne interese nad svoje osebne ambicije in nad posebne koristi stranke, kateri pripadajo?

3. Ako priznava skupnost cele vrste gospodarskih, političnih in kulturnih koristi — ali bi ne bilo naravno, da se temu priznanju in spoznanju primerno ustvari tudi odgovarjajoč parlamentarni organ, kateri bi deloval v glavnih in velikih potezih jugoslovanske politike, deloval razmerje med našo državnooboroško delegacijo, vladami in drugimi parlamentarnimi strankami, ki bi delil parlamentarno delo ter dajal posamičnim in skupnem klubu združenim strankam priliko, da se med seboj kontrolirajo, v parlamentarnem delu spoštevajo in podpirajo.

Na ta vprašanja naj dajo gospodje jasen odgovor, možno in odkrito, kakor se med moži in resnimi politiki spodobi. Težka je naloga vsistriti tak skupen in resno delo posepešjoč parlamentarni klub, ne gospoda naj ne zabijo, da volici ne pošiljajo svojih poslancev na Dunaj, da bi v svetovnem mestu sgodno in prijetno živeli, pošiljajo jih marveč tja na trdo in resno delo. Eno največjih in najresnejših del je osnovevanje skupnega jugoslovanskega kluba. V kratkem se nam bode pokazalo, ali bode letošnji

izvoljenci godni za težko nalogo, katero so prevzeli — rešitev vprašanja o skupnem klubu bode prva skušnja politične zrelosti jugoslovanske delegacije — po njej bomo lahko sklepali o nje bodočem delovanju.

Neklerikalni poslanci so spoznali, da v potrebo skupnega kluba ter vsilili svojo pripravljenost, delati na da se osnuje. Najdemo se, da si bode tudi dr. Susteršič, da si bodo poslanci „Kmečke zveze“ in „Sluge“ v svesti velike odgovornosti, katero bi prevzeli na se s tem, ako bi iz strankarskih obzirov preprečili skupni klub. Po tem naj potem uravnavajo svoje potovanje.

Politični pregled.

Domače dežele.

Na posvetovanju deželnih odborikov na Dunaju dne 9. t. m. je bilo jednoglasno sklenjeno pozvati državne poslance vseh dežel, naj stavi jo zunji predlog, v katerem se vlado poziva naj bi na začetku državnooboroškega zasedanja predložila zakonski načrt o temeljitem saniranju deželnih financ.

„Zeit“ poroča, da so se Čehi valili ter opustili opozicijo proti nemškemu predsedniku zbornice. Videl trga bode izvoljen predsednikom krič. socialce Weisskirchner, prvim podpredsednikom dr. Žaček (Čeh), drugim podpredsednikom dr. Kemner (soc. dem.) tretje podpredsedniško mesto, katero bo še le treha vsotariti, pripade Poljakom.

V nitje avstr. deželnem zboru je bil sprejet njni predlog, s katerim se vlado poziva, naj vse prošnje kmečkih sinov za oprostitelj od ozračnih vaj za časa žetve, ugodno reši.

Sprejet je bil tudi zakon o vstanovitvi občinskih posredovalnic. Pozvalo se je vlado, naj reko Moravo popolnoma za državne stroške uravna.

Jubiljeje slavnosti na Ogrskem so končale na nepričakovan način. Cesar je odpoval en dan pred nego je bilo po programu določeno, prestolonaslednik je pa koj po slavnosti maži zapustil Budimpešto. Kompromis med koalicijo in vladarjem ni bil sklenjen, dver in vlada sta oba nezadovoljna. Prestolonaslednik je kralja odsvetoval naj ne da sankcije Andrasyjevemu načrtu o ustanovitvi garancijah; kar se tudi ni zgodilo. Cesarja je ozlovoljilo tudi to, da so madžarski kornisti tako oskrbnili parlamentarne šege s tem, da so ramenskega poslance Vajdo prisilili, da je zapustil zbornico. Vlada je tudi zvedel, da je 15 članov stranke neodvisnosti na dan oblitnice kronanja, zapustilo Budimpešto ter da so v Cinkoti napravili demonstrativen banket. Cesar je na to trpko pripomnil: „To je dokaz, da so člani stranke neodvisnosti vendarle republikanci.“ Cesarja je užlali tudi bladen sprejem in bladno ponašanje vlade in prebivalstva ob vseh slavnostih, posledica je bil ta nepričakovani konec, ki nam kaže, da napetost med vladarjem in koalicijo silno raste.

LISTEK.

Kako se je Mojzes združil z Valtom Kuternogom.

(Veljki spisal Valterj Lantaki.)

(Konec.)

Le malo je manjkalo, da žid ni poškočil do stopa, tako je bil tega vesel. Jel je gostiti Valterijo z žganjico in krapni ter ga božati po bradi in se mu dobrikati in vse mogoče načine.

Končno se napotita oba v grajščino. Oddaljeno na dobro postajo, je stala grajščina na majhnem gritu in na hodniku, ki je bil podprt z osmerimi stebri se je sprehaljal pred zajtrkom semterjta sam jasno velmožni gospod kastelan? že nekoliko postaren gospod, dobro rejen, krepke rasti ter nežnega, veseliga in dohodniga lica. Pasli je tobak iz dolge pipe ter ne nara premiljeval kaj veseliga ker

se je smejal sam sebi ter niti ni zapazil, kodaj sta se Valterij in žid približala hodniku.

Mojzes si je bil vtaknil lisčico knužo pod pasduho ter mahal s palčico pri durh na vse strani. Valterij je smel spošljivo klobuk z glave ter mu molče sledil s svojim bremenom na hrutu.

Končno je kastelan zapazil.

„A kaj mi povesta zgodaj?“ ter se Valterijo prijazno nasmeji.

Žid poskočil naprej ter poklonilvis se grajščaku do kolena, jame cmokati z jezikom ter si vtihati brke.

„Oj, grojze, grojze čudo sva prinesla jasno velmožnega gospoda“, reče z gibčnim jezikom; „prinesla sva vam nezalazano redko živali, ki sva jih vjela za vas, oj, vaj! Takignga čudeža še nikdar niste videli!“

„Nū, kaj je to takignga?“ vpraša je grajščak radovedno.

„Nū, jaz tega jasno velmožnega gospoda ne mislim povedati, ker hoste

jasno velmožni gospod to sami videli ter končno dejali: nū, Mojzes, ti si vendar še kaj vreden!“

„Nū, Valterij, izanite to robo iz vreč!“

Valterij odpre vrečo ter iztrese na tlaščko in lisjaka grajščaku pred noge. Grajščak je radovedno ogledoval ta čuden par živalij. Mojzes pa se je povpel na prste ter se ves stegnil naprej in neprestano cmokal z jezikom, vihal si brke ter mahal z rokami.

„Aj, vaj! jasno velmožni gospod! te je kaj grojze, grojze čudo! Takignga še nikdar niste videli na svetu, a midva sva to zalazil vjela za vas. Aj, vaj! ko bi te živali popeljala v mesto na trg, ah, kako bi vrel ljudje skupaj kakor na dražbo in lahko bi midva prejela za to! Him! him! him! Toda midva sva rajše prinesla to vam ter si misliva, da nama gospod nečete delati krivice in da naju za trud, sprejemi to redkost, primerno odškodujete.“

Med tem je neprestano cepetal s

šlebedrami, podiral slino ter cmokal z jezikom.

Valterij ni rekel ničesar, marveč se samo po svoji navadi smehljaj in to ni pomenilo nič dobrega za žida.

Končno je grajščak, nasitilvis se s pogledom na te čudne živali, narodil lakajni, naj je odnese pokazat gospe kastelanke ter obrniti se k Mojzesu ter Valteriju, dejal:

„Ivrala vam, moja predragga, da sta se napotila naravnost na dvor, a ne kam drugam! Tudi povesta mi, kdo je ta plen vjel pravzaprav?“

Mojzes ne pusti, da bi Valterij poprijel za besedo, marveč se pomakne naprej ter poklonilvis se jasno velmožnemu gospodu, urno zakliče:

„Oba sva ga vjela, oba, a to nalaz za velmožnega gospoda!“

„Povej, sta bila v družbi oba?“ vpraša je kastelan.

„Da, tako je“, pritrdi Valterij.

„Hi, hi, hi! jasno velmožni gospod ste to mahoma pogodili!“ čmeni žid.

Vnosoje države.

— Francoski vinogradniki so imeli zadnjo nedeljo v mestu Montpelieru na južnem Francoskem velikanski shod, katerega se je udeležilo do 600.000 vinogradnikov, da bi doseeli pri vladi pomoč za svoj tužen gmotni položaj. Vodja, Marcel Albert je dejal, da so vinogradniki sklenili, ako jim vlada ne pomaga, da ne bodo plačevali davkov in da bodo odstopili vsi obč. sveti na južnem Francoskem. Vinogradniki so pridobili velikanski protestni obhod. Ijedi je bilo v mesta toliko, da je škof dovolil pravečevati po cerkvah. Navzlic temu, da je pripeljalo ta dan na mesta kolodvor 200 vlakov udeležence shoda in je prišlo nešteto veliko vozov od vseh strani, se ni pripetila nobena resna nesreča.

— Vinogradniško gibanje na Francoskem. Vinogradniki so se začeli zverževati sklepe, kateri so se sprejeli na velikanskem shodu v Montpelieru. V istem mestu je odločil obč. zastop svoje mandate in so prebrali izjavili, da ne plačujejo več davkov. Okrog 300 vojakov 100. polspolka je sardušeno postopravljalo manifestante v Montpelieru. Uprli so se častnikom, ko so jim hoteli to zabraniti in še le brigadnemu generalu se je posrečilo napraviti mir in red. — Glasoviti vodja francoskih socializmov, Jaurès, je predložil dr. zboru zakonski načrt, s katerim zahteva, da prevzame 1. jul. 1907, to je za dobre 3 tedne vse vinograde na Francoskem država v svojo last; najdalej naj vzame država v svojo reziro vse izdelovanje sladkorja in vseh vseh opojnih pijav. Zgodilo se je prvikrat, da je poskušal ta moč svoje kolektivistične ideje uresničiti z zakonsko osnovo. Vendar pa Jaurès ni povedal, od kod bi se dobila odškodnina za zemljo in ali bi se ta v vseh izplačevala od države ali ne. — V zbornici je bil za predlog odklonjen; minister je nasvetoval vinogradnikom, naj s primerno organizacijo preprečijo ponovno vinarje in je objavljal, da bodo prihodnjih 5 let vsi vinogradniki davka prosti. — Vinogradi raztezajo na Francoskem 1.744.000 ha površine; leta 1905 se je pridelalo nad 57 milijonov hl. vina.

Dopisi.

Iz Radostavca pri Mladinovi. V številki 29. od 30. maja t. l. slavnega „Slov. Gosp.“ razčil me je prečestiti gospod dopisnik nasloviti močnim radostavskim „pajem“ ter je navajal, da niti v občini Radostavci kaj prebivam jaz, ni g. Mursa kaj večine glasov. Prečestiti gospod do-

„Nu, in kaj zahtevala za to?“ ja dalje vpraša grajščak.

Žid se smeji, spreobrača oči ter cmoka z jezikom.

„Hi, hi, hi! upava, da nam jasno velmožni gospod za lov tako redkih živali ne napravite krivice.“

Sedaj pa se Valerij pomakne naprej ter objavi grajščaka za kolena, se oglasi tako-le:

„Ko bi vas, jasno velmožni gospod le imel nečesa prositi, prosil bi vas najprej, da mi, jasno velmožni gospod, objelite, da mi gotovo uslišite mojo prošnjo.“

Kastelan se prijazno nasmjeji.

„Ho, ho! nemara zahteval tako pristavo?“

„O ne“, odvrne Valerij, „jaz hočem prositi jasno velmožnega gospoda nekaj takinega, kar vas ne bo veljalo ničesar.“

Možesa ga neresno posmehne za jopit, toda Valerij se za to niti ne zmeni.

plisnik „Slov. Gosp.“ naj mi dovolijo nekoliko opomb, oziroma odgovora.

Kur se tiče moje osebe, mi je pač vse omo, kako me ta predč. g. nazivlje; povem pa mu odkrito v oči, da sem storil več za dobro malonedeljskega ljudstva ter za občo narodno prosveto, več žrtvoval kakor on, ki je nepoklican prišel združbe delat v našo lepo in mirno župnijo s tistim imenitnim remenarjem vred, ako bodeta tudi še čelga pol stoletja svoje otrobe vezala. Da pa je g. Rožkar v Radostavcih dobil večino, ni čuda, saj je njegov bližji sorodnik po božji previdnosti sedel v volilni komisiji, ter je prišlim volilcem, ki še niso imeli izpolnjenih glasovnic, kazal Rožkarjev lepak, ki je visel tik mize, za katero je sedela volilna komisija z županom kot komisarjem ter pordarjal: „Tega smo mi vsi volili.“ Ali je to na voliču dopustljivo ali ne, o tem se nečemo pripraviti. Opominem še nesreče, ki jo je moj prečestiti nasprotnik, sicer od Sv. Krita, ne od Malenedelje objavil. Dan pred volitvijo poskočeval se je g. Razlag kakor nevarno, padli z voza, ko so mu konji nšli. Po božjem razodenju pa je, kakor so to trdili pobožni obrekovalci, Bog Razlaga kaznoval, ker ni maral za „od Boga odvisnega“ kandidata Rožkarja. Seve da je ta grda in drzna laž na nerazodnne ljudi učinkovala, da so iz straha, da bi Bog ne kaznoval še njih, raje volili Rožkarja kakor pa domačega kmeta Mursa. Lep res ni bil to način agitacije, tudi kristjanski ne — pravovati bi se ga moral provzročitelj iz dne dana — pa pomagalo je le! Sicer pa teh par glasov — prava reč!

No, predč. g. dopisnik, zdaj pa Vi meni dokažite le en sam čin nepoštenega agitacije. Le eno edipo osebo mi navedite, kateri sem s svojo silovitostjo branil voliti Rožkarja, ali pa nasprotno ukazal glasovati za Mursa. Ko še je g. Rožkar predstavljal pri Malinedelji, nisem bil niti navzoč, dokažite komu sem plačeval za pijačo in cigare, sicer sta Vi in „Slov. Gospodar“ lažnjiva.

Pripominam naj še, da duhoviti govor Potrpkarv ni naredil posebnega stisa na zbrane, ker so se čuli ironični medklici, na katere pač ne more biti ponosen. Najdaljši govor je imel, ko je postreženega svojega soobčana skozni roke vlekli in obrekoval, pa to ni nič posebnega, to zna marsikatera stara baba. Konstatiram pa, da je govor g. Mursa naredil na vse navzročne najboljše utis, zato so ga pa tudi vsi inteligentnejši in boljši kmetje volili.

Kdo je za g. Mursa lepake delal, ne znam, kakor tudi ne, čigave so tiste nečrne ročice, pa vsaj menda —

farovski kuharice ali gospe Rantaiove ne? — Predč. g. dopisnikuj svetujem, da se briga za njegove domače razmere, saj še ima pred nosom dovelj nemiskutarje in nemiskutarjev, te naj podučuje in pridobiva, bis Malonedeljskane pa naj lepo pri miru pusti, mi smo že toliko pametni, da znamo sami svojo politično pot brez njegovih dopisov in pobodov!

A. B. Senjor.

Nekaj, česar mi nimamo.

„Omladina“ poroča: „Pod tem naslovom tudi glasilo „katoliško-narodnega“ dijaštva „Zora“ o pomankanju kongregacij na naših srednješkolskih zavodih. Verjamejo mi radi, da jih pogreša, saj so to organizacije prave tovarne, kjer se kar „en gros“ fabricirajo „katoliški“ (sic!) dijak; kjer se z dobro premišljeno taktiko in v navidezni prostosti tira nerazodnega mladenčja v klemplje klerikalizma, se mu z zofističnim sistemom ubija zdrava pamet ter se ga vezba v pravega „občirja“ klerikalne armade.“ Klerikalni stega tudi še pri nas svoje dolge prste po dijaštvu in to z velikim uspehom. Ako se pri nas zanima kakšen svobodnomiselni človek za dijaka, kriče takoj vsi kateheti, da mu hoče vno vzeti, dasi mu nikoli ne brani citati katoliških listov in knjig. Kako da se klerikalci tako zelo boje za to „vero“? Ker dobro vedo, da se ne gre za vero, temveč za to, da si vzgajajo slepe politične privržence. Zato bi radi imeli vse šolstvo v svojih krempljih, vse dijaštvo pod svojim vplivom; ako kedo proti temu protestira — pa vpijejo, da se hoče „vera“ zastreti. In kar je najbolj čudno: ti klerikalni vzgojitelji ne gledajo na to, da bi v mladenčju fantu ubili buče se strasti, da bi ga izomikali, da bi mu vili spoštovanje pred žensostvom (kakšne razmere vladajo ta med dijakom in kako misljenje!) — ne, utrjuje mu samo „vero“, vzgajajoje si klerikalnega arizitorja! Kako pogubno mora vplivati na moralno mladega človeka, ako mu ubije v glavo katoliški duhovnik (znano mi je mnogo slučajev), da je vsesjedno, kakšen je človek v moralnem oziru, samo da propagira „katoliška“ načela. In proti takim pohajevalcem mladine naj bi se ne spirali stariši, ki imajo le količjak pameti, razodnosti in — ljubezni do svojih sinov? Naj nam gr. duhovniki sami povedo, jeli to prav ali ne? Ali imamo kristianstvo za to, da se utrja politična nadvlada gotove duhovniške in koristolovske klikle ali pa za to, da se bladi ljudstva duh in srce?

Iz Praga. Zakaj se poljsko šolstvo ne udeleži V. vseskolkega zleta v Pragi? To vprašanje ne zanima samo Čehov in Poljakov, ampak tudi Slovence. Razni slovenski listi so prinesli o tem različne razloge. Zanimiv in kolikor morem jaz vso stvar presoditi, svazevanja vreden je pa članek, ki ga je o tem vprašanju priložil „Čas“ v Pragi, zato vam ga pošiljam v prevodu, da ga priobčite v „Domovini“. Stvar se mi zdi važna ne samo s političnega ampak tudi s kulturnega stališča, zato bi bilo želeli, da se tudi v slovenskih šolskih krogih čuje ta glas in se svazuje.

„Čas“ piše:

K zgodovini češko-poljskih odnosov pripoji peti vseskoljski zlet v Pragi 1907. I. zanimiv in pomemben članek; poljsko šolstvo in Galicije je udeležbo dobrovoljno, ono iz Poznanjskega pa nedobrovoljno odreklo. Afera se baš živo pretresa v čeških in poljskih listih zato naj bode tudi nam dovoljeno spregovoriti o njej par odkritostnih besed.

Poljski „Sokol“ je bil v Prago odkritostno in ljudno povabljen ter neravnodušno vabilo odklanja. Nima pa niti dovolj poguma navesti s šolskolo in demokratično odkritostnostjo prave razloge, ker ga je sram. Izvolil je rajše pot izgovorov na tehnične težave ter se zateka k izgovorom ne odgovarjajočim resnici. Resnica pa je, da so pravi razlogi politični in v prenesenem smislu besede tudi kulturni.

Spor med češkim in poljskim šolstvom datira od poljskega zleta v Lvovu 1903. l. Ta čas se je češko šolstvo udeležilo v obširnih številih lrovskih slavnosti, zastopilo je pa Lvov nemilo iznenadeno in brate Poljake nezadovoljne.

Nezadovoljnost so češki „Sokoli“ vzbudili s tem, da se niso „hotel“ udeležiti polne maše, katero je na svojem zletu dalo čitati „demokratično“ poljsko šolstvo, (če prav so se dali za konec češki „Sokoli“, da bi slavnosti ne razbili, pregovoriti k pasivni asistenci postaviti se v stran s čapkami na glavah in s prekritimi rokami). Drugo zamero gospodov Poljakov je povzročil privatni poset nekaterih posamičnikov iz češkega šolskega društva rusinskemu šolsku. Kakor vse kaže je to rusinsko vprašanje jedro današnjega spora in pravi razlog poljske neudeležbe.

Bil je potreben črtno tak nov majhen povod, da bi razpor razvil v celi svoji nacionalni moči. Tega je dal praški shod „Zveze češko-slovanskega dijaštva“ 1906. l. na katerem je bila znana resolucija o rusinskem vseučilišču. Tega shoda se je udeležilo tudi približno 40 poljskih dijakov. Od teh je

Možesa se je nehal rehati in cmokati z jezikom, marveč je v duhu grozno preklinjal bedastega Valerija, ki je namesto nagrade zahteval palic.

„Nu, ker le tako hočeš“, reče končno grajščak, „pa se vizez na klop.“

Valerij pa se prikloni grajščaku k nogam ter pokazavi na Možesa, reče:

„Jaz imam namreč tovariša, jasno velmožni gospod!“

Možesa obledi nalik steni, ter jame kritati na vso moč:

„Kaj, horest, kaj? Kakinega tovarisha, kaklen nem ti jaz tovariš!“

Toda nič ni pomagalo. Valerij je vstrajal pri svojem in kastelan ni mogel prelomiti svoje besede.

Kozaki pograbijo na vse grlo kričočega Možesa in predno bi jih izmoli eno Občedno Marijo, mu nastejejo petndvajset palic, tako krepko zadanih, da se je malone za slehernim udarcem sgreznil v tla.

„A sedaj pride vrsta nate“, rečejo,

ko bi imelo priti do naštetja drugih petindvajset palic na vrsto.

Valte se znova prikloni grajščaku ter pokorno reče:

„O jaz nisem tako sebičen, jasno velmožni gospod, ter mu rad odstopim svojo polovico.“

Grajščak se spusti v smeh in sebični Možesa je sprejel še drago odmerjeno polovico.

Šele potem, ko se je pojasnilo vse, je le malo manjkalo, da se grajščak ni zjokal od smeha.

„Prav ti je tako, lopov!“ reče židu, ki je bil vsled straha in bolečin napol omedlel. „Tu imaš za svojo sebičnost; ker si se hotel po krivici deliti v vsem dobrem z revnim človekom. Torej vzemi tudi vse hudo za kazen.“

Valerij je prejel za svojo zvijačo par volov, skiljavi Možesa pa je stokal ves dan v bolečinah ter se mazal z žganjico in do svoje smrti ni pozabil, kdaj je bil stopil v družbo z Valerijem Katernogo.

Med tem reče grajščak:

„Nič za to, dam ti besedo, da prejmeš, kar prosiš.“

Valerij se agudi pred jasno velmožnim grajščakom na kolena ter mu reče pokorno:

„Prosim, da mi daste naštetje petdeset palic, jazni gospod!“

„Kaj?“ zakliče grajščak začuden.

A žid se neha rehati in zakliče urno:

„Nu, on je tak šaljivec ter se le norčuje.“

Toda Valerij je krepko vstrajal pri svojem.

Grajščak, ki ni rad tepel nikogar ter je s svojimi podložniki postal kakor z otroci, ga je zaman opominjal ter mu predstavljal, čed, da je to nepričljivo. Valerij je vstrajal pri svoji prošnji in grajščak, ki mu je dal besedo, se je moral hoté, nehoté odločiti za kazen.

Poklical je svoje kaznike ter naročil prinesiti klop.

polovica glasovala za resolucijo (napredni Poljaki) polovica pa je demonstrativno zapustila zborovanje, ko vladni komisar ni dovolil govoriti poljski. Te krive in nerodne pretveze se je poslužila poljska javnost in nje novinarstvo k napadom na češko politično javnost, češ, da se meče na stran Rusinov in dela krivico Poljakom v poljsko-rusinskem sporu. Mi smo trdno prepričani, da poljsko Sokolstvo, odklonivši udeležbo na praljskih javnostih, daje izraz samo temu poljskemu razpoloženju ter da je treba tukaj iskati jedro konflikta.

Hladno premišljeno, se nam ni treba razburjati nad poljsko nevladnostjo in pristranostjo. Vsesokolski zlet v Pragi boše sijalen tudi brez poljske udeležbe in njega moralni pomen ne boše nikakor manjši zaradi njih nepristnosti. Poljakom ne dela nikdo od nas krivice tudi v rusinskem vprašanju. V inkriminirani resoluciji o rusinskem vneslužilščini pravi se bedobesno: „Videči glavnega in staranga krivca nezadržljivih galitskih razmer v privilegirani plemiško-klerikalni upravi drželi itd.“ Kaj ima pač s to vrazajenega demokratična institucija poljskega Sokolstva? Resolucija se zavzema ne samo za samostojno rusinsko vneslužilščino, ampak tudi za brusko in ljubljansko, kaj je moglo za pravično resolucijo glasovati 90 poljskih akademikov, dobrih rodoljubov, pač ni v njej gotovo ničesar kar bi žalilo poljski narod.

Če je torej pravi povod poljske neudeležbe ta zadeva, potem se poljski „Sokol“ identifikuje s „privilegirano plemiško-klerikalno upravo“ v Galiciji o kateri govori resolucija ter se je iznevelil svojem demokratičnem poslanju. Na takem Sokolstvu nam ne more nič biti in boljši del poljskega Sokolstva gotovo sam najbolj oboja to vladajočo smor. Poljsko Sokolstvo je na krivi poti, zgubilo je svoje poslanje, zgubilo svoja načela, zgubilo same sebe. Ko se zopet najde, najde tudi nas Čehe in mi je najdemo na edino pravi poti poštenega demokratičnega.

Skv.

Slovenske novice.

Stajersko.

— Narodne občine in društva pozitivno je enkrat na ponedeljek 17. t. m. ob priliki otvoritve novega državnega zbora brozovajo manifestirajo za slovenske šolske zahteve. Brozavke se lahko glasijo: Naučno ministrstvo, Dunaj. Ob priliki otvoritve novega državnega zbora odločno ponavljamo kulturno zahtevo po slovenskih srednjih šolah in slovenskem vneslužilščini. Ime občine oziroma društva. Narodne korporacije, ki so to storile naj prijavijo svoje ime kakemu listu.

— Celjski dopisnik „Slov. Gospodarja“ piše v štev. 31. od 13. t. m. V naših urednihvostih so sploh čudne razmere. Urednik „Domovine“ Furlani je pri zadnjih volitvah agitiral za socialdemokrata. S tem so sredi pojasnjeni njegovi čudni simpatični članki o socialdemokraciji. Če bi ta pobotni, katoliški mož mogel navesti ime le enega samega volilca, pa naj pripada le katerikoli stranki, katerega bi bil jaz nagoval, naj voli tega ali onega, potem bi si lahko mislil o njem, da se je samo zmotil. Pa mož le preduro ve, da to ni res, ve, da ne bodim v nikako druzbo, da nisem bil na nobenem volilnem shodu, saj me hrkone vsaj po obrazu dobro pozna — in vendar tako

piše. Ta pisava je tipična za njegovo stranko in njeno glasilo. Na take goje in absolutne laži odgovarjati pa res ni vredno.

Ljuderit Furlani.

— Slovenske delavske podporne društvo v Celju priredi v soboto, dne 15. junija t. l. v društvenih prostorih zabavni večer in prijateljski sestanek. — Na adresu vseh p. n. društvenikov in prijateljev društva, zlasti pa na adresu društvenega odbora bodi povedano, da se je pred kratkim združil sam od sebe krog dobrih in za pesem vnetih pevcev, ki smo si nadali nalogo, zvesti lepo in veselo pesem med prosti narod in sosebno okoliščina, delavske kroge — torej najširše kroge, iz katerih smo i mi pevcami sami. Vabimo torej vse one pevece, kateri bi želeli stopiti v naš pevski krog, da naj to storijo čimprej: dobrodošli so nam pa le isti, ki imajo resno in dobro voljo sodelovati pri petju, kajti pri nas se sedaj redno in vedno poje, a „Tko poje, zlo ne misli!“

— G. Julij Rakuski bodi klavirnega obraza po svojem lepem bivilnem palačiku, mestu Celja. „Kaj neki to pomeni?“ se vprašuje ljudje. Nemitvo v mestu še vedno stoji na trdnih nogah; namestitev je pritrilila prepovedi slov. napisov, slov. gostilničar Stelzer ni dobil koncesije in Posojilnica še tadi ne more postaviti na Graki cesti svoje hiše, ker imajo obč. svetniki še vedno „pomisleke“ radi dvorčika in 3 nadstropij. G. opat Ogradi ga je celo spravil v cerkveno-konkurenčni odbor, ker je g. opat pravičen mož in ve, da skrbje celjski Nemci večinoma sami za lapno cerkev. Kakor je mestni odbor sklenil, da obesi sliko Wallnerice v posrečovalnici, ker se je skazala veliko dobrotnico — pravijo da ne revnim močnom temveč „nemški hiši“ — tako bo obesil g. Julije v svojem privatnem komptorju poleg Pretrenerjeve tudi Goseltovega sliko za večni spomin ... Zato torej ta klavirni obraz!

— Klemen Proft — iz Celja? V „Slov. Naroda“ poroča nekdo, da so pozvali ljubljanski nemški uradni svetelja celjske gimnazije, ki Proft, naj se poteguje za ravnateljsko mesto na I. drk. gimnaziji v Ljubljani, katero je baje — nemška posest! Ne verjamemo, da bi Proft to storil; njemu v Celja, kjer je tudi velika kapaciteta v b. b. sveta, zelo ugaja. Ljubljana bi mu bila tudi preveč „vinditi“; mislimo, da bi se ma tam tudi malo bolj gledalo na njegove nemške prste ko v Celju.

— Nemci v Celju in Ljubljani. Boj za samoslovenske alične napise se vrši v Ljubljani sedaj že 15. let, od l. 1892. naprej. Na posameznosti se ne moremo spopasti; pribijemo samo dejstvo, da si je v tej zadevi nasprotovalo celo le upravno sodišče in da je delala „nepripravnost“ kranjska deželna vlada največje siličnosti vsem sklepom, ki so se storili v tem oziru. V svoji seji dne 11. jun. je sklenil ljubljanski obč. svet — v slovenski občini samoobsebi umerno stvar — da se napravijo v Ljubljani samoslovenski alični napisi. Nek dopisnik graške „Tagesspost“ pa imenuje ta sklep „brutalen in zloben čin nasilstva“ in porje ljubljanski obč. svet. Od Celja do Ljubljane ni tako vrzje daleč; in vendar imenujejo to ljubljanski Nemci „brutalen in zloben čin nasilstva“ kar je celjskim Nemcem dobro in prav. Kaj bi neki rekli ljubljanski Nemci, ko bi prišlo tudi vprašanje napisov pri trgovinah na dnevi red? To bi še bilo vika in kriki!

— Tiskovne pomote. V uradniku v prejšnji štev. 67. „Domovine“ je ostalo nekoliko neljebih tiskovnih

pomot. V 3. rubr. 13. vrsta od zgoraj čitajte: Arne Garberg mesto Garberg. V 4. rubr. 3. vrsta od spodaj: možko mesto možno, na drugi strani 1. rubr. 9. vrsti od zgoraj: vsi govore obrti ... v 14. vrsti iste rubr. sodobniki mesto svobodniki.

— Na inasert in Šmarja pri Jelšah opozorimo posebno. Ugodna prilika je dana, kdor si boše nakupiti in se naseliti v lepem trgu z živahnim prometom v svrhu izvrševanja gostilniških mesarske obrti v večjem obsegu.

— Iz Bukovega slaka. Velika ljudska veselica „Bralnega društva“ v Gaberju, katere se je vršila zadnje nedelje v gostilni g. Stef. Kotelja, je izvrstno nepla. Posebno ste nas zadovoljile obe predstavi „Strup“ in pa „Zapanova Resnika“. Igralci in igralci so bili vsak tako na svojem mestu, da res ne vem, bi-li bolj pokvalno omenili gospodični Šribarjevi, gospodično Vengustovo ali gospode Pačnika, Mandelca, Wildmana, Bobka in Ferencaka? Želimo jih še večkrat videti! Mlado „Bralno društvo“ ima v njih izvrstne diletantске moči. Ljudi je bilo mnogo, domačinov, okoličanov in Celjanov, ki so se vsi dobro zabavali. Vse hvalo smo dolžni g. Kuharju v Gaberju za godbo, ki je tako imenitno igrala, pevskemu zboru pod vodstvom g. Grosa, ki nam je zapel dokaj lepih pesem, igralkam in igralcem, ki so se tako podrtivovalno trudili za predstavi in g. Kotelja, kateri nam je dal prostore in vsem gostom dobro postregel.

— Na splošno želje so v nedeljo dne 16. t. m. v Bukovem slaku posvetili igri: Strup in Resnika Zapanova pod zlatane vetropina. Po predstavi ljudska veselica. Več na lepakih!

— Iz Škofje vasi pri Vojniku. Tako je zalumelo zapet zadnji čas pri nas, ko nam je vzbujal v „Domovini“ nekdo spomine na stare, davne čase, ki so bili lepši, ko so danes. Danes, ko je vse polno teh „večnih preplov in nesposobnosti“. Res je, da nam ni vsega tega treba, če bi bili vsi dovolj pametni in če bi hoteli še enkrat vsi verjeti zdravemu svojem razumu, ki nam pravi, da Nemci itak ne moremo biti — ko smo pa Slovenci. In ni nas tega treba biti sram, ker živimo prav tako in še boljše in smo bristajeti ljudje, ko naši nemški sosode na Zgornjem Stajerskem. Čemu pa torej ta nepotrebnost in za slovensko vas smešna nemška komanda pri požarni branbi, ki bo delala večjo prepri in zgaro, če ne bo lepo domače slovenska. Vsa domačina jo bo rad podpiral in vsi bomo veseli in hrvalci onim možem, ki se toliko trudijo, da se ustanovi pri nas to potrebno gasilno društvo. In kaj poročje k vsemu temu slovenski občinski zastop, in kaj ogledni in pametni slovenski možje, ki imate odločilno besedo?

— V Petrovčah je razpisana služba nadučitelja in učitelje ročnih del. Šola je štirirazredna in stoji v 3. pl. razredu.

— Imenovan je pisarn. oficijal na Vranskem Mat. Servnik oficijalem v 9. plač. razredu.

— Posiv. Dopisnika članka „Ozbe volitve na Paki v znamenju krivice“ v „Slov. Gosp.“ št. 29. z dne 30. maja t. l. pozivljiva podpisana, da neovrgljivo dokazje za katerih 30 glasov in na kakšen način sta jih (podpisana) prislepnila, sicer ga morava imenovati najnesramnejšega, zlobnega lažnjavca in obrekovalca.

Smartno ob Paki, dne 12. junija 1907.

Ivan Gorienik, Val. Weber, župan, nadučitelj.

— Šoštanj. Še vedno pod utisom kompromisa! Lansko leto so šoštanjski nemški kulturnoski naslošili slovensko postojanko in pri tej priliki uvideli, da s silo ne gre po volji nasok, da se mora toraj poslužiti prekanjenosti.

Prefigurnost je pri naših doseglja odprta niosa in s častno besedo dane objave „da ne boše nikakoga prepria in spremembe valed izvršene izvolitve župana med bojnjočinmi se strankami“, so se kot resnične sprejele in faktum je bil — nemškega župana smo dobili.

Komaj je bila volitev izvršena, pokazalo so se nemške objave kot piškavce. Razne spremembe v uradovanju, nemški pečat, odsvlojenje uradnika, nastavljenje zelo neposobnega uradnika, odstranjenje slovenskega napriska, zabranjenje koncesij slovenskim prosticem ter brezposojne dovolitve nasproti nemskim prosticem itd. Končni nemški efekt je pa, da so pri zadnji obitajski seji odklonili nemški občinski možje podelitve koncesije oziroma podelitve prenosa ita na najstarejši hiši in gostilni trga Šoštanj. Zakaj? edinele ker je sedajni lastnik dotične hiše Slovenec.

Vprahamo sedaj gospoda župana in nam nasprotne odbornike, jeli njim izpolnitve objave in zaveste tako malo sveta, da so zatajili možato besedo, ali si pa mislijo, da je to glavni temelj nemškega značaja?

Ne verjamemo, da je polodaj nemških močujočev v Šoštanju toliko sigurn in neomajljiv, da smejo ti gospodje vsako zadevo kratkomačo odkloniti in da smejo proti dogovoru in kompromisnem sklepa z našimi praviciami ravnavi kakor njim je ljubo.

Nale gospode voditelje opozarjamo pa, da je skrajni čas, da opuste prizanesljivost nasproti brezposojnim nasprotnikom in da store potrebne korake, da se sklenjeni kompromis in njega pogoji, koje je vika oblast vzela v svoje krilo, izpolni!

— Št. Jurij ob Jas. Isi. Takajni melani pevski zbor priredi v nedeljo 23. junija svoj Gregorčičev večer s predavanjem, deklaracijami in petjem. Za predavanje se nam je posrečilo pridobiti g. prof. dr. Može-t, ki nam je vše na celjskem večeru pokazal, kako temeljito pozna slavika Gregorčiča. Zato si usejamo na to predavanje slavno občinstvo še posebej opozoriti. Obiščite nas ta večer v obilnem številu in pokazite, da razumete v popolni meri ceniti in slaviti za naš narod zaslužne možje — in še posebno radi tega, ker je čisti dobček namenjen za pesnikov spomenik, ki se namerava postaviti v njegovi ohi domovini. — Natančni spored pa objavimo prihodnjik.

— Osebnost vest. Delalni odbor Stajerski je imenoval g. Adolfa Ribnikarja živinozdravnika na Dunaju za okrajnega živinozdravnika v Šmarja pri Jelšah.

— Nerodnosti na pošti v Šmarja pri Jelšah. Pred kratkim se je nekdo v „N. Slov. Stajercem“ pritoževal o različnih nerodnostih na šmarjski pošti, katere je zakrivil tamkajnji pisarnoslova „Ta pismošola, Iv. Dvorčak, je poveril precej denarja, zat. 10 ga zaprl in sveda iz službe odpustili.

— Šmarje pri Jelšah. Meseca svečana letošnjega leta se je vršil v Šmarju pri Jelšah občni zbor druge mesarjev, gostilničarjev, trgovcev itd. Ker so se vršile volitve odbora in razsodišča nepostavno, vložil se je proti istim od slovenske strani rekurs na c. kr. okrajno glavarstvo v Celju. Od tega časa so že potekli štirje meseci, ne da bi se bilo kaj skrenilo. Ker bi utegnili dotični gospod referent na tozadavnem rekursu sedeti še nekaj

medev, opozarjamo tem potom gosp. vodjo celjskega okr. glavarstva na to zadržati in ga prosimo, da jo reši.

— V Lognu pri Slovencarstvu so bili izvoljeni v obč. odbor razen treh stajercijancev sami narodni in napredni mlajci. Želijo je, da bi pri prihodnjih volitvah zgornji ti trije stajercijanci iz obč. odbora?

— Zahvale. Vsem mladinskoj. ki so z darili in denarnimi prispevki omogočili tako vris speli izlet šolske mladine na razvalino Žornek, bodi izrečena iskrena zahvala. Obsebito pa je zahvaljujemo visokorodnemu gosp. baronu Čučeblohu, ki je tako goštopojno sprejel in pogostil mlade izletnike.

Šolsko vodstvo Sr. Jurij ob Taborn, dne 10. rožnika 1907

Jož. Gosak,

čas. voditelj.

— Zreče. Naš g. župnik je za časa državnozbornih volitev zelo pridno agitiral za Piska. Tega mu tudi ne moremo zameriti, ako se vrši v mejah dostojnosti. Samo to se nam ne zdi prav, da je porabil tako prično za agitacijo. Tisto nedeljo pred prvimi volitvami, dne 12. maja, je sklenil pridniti z besedami: „Sedaj pa za zadnjo povem, da kdor hode v pekli priti, naj voli Glaserja, kdor pa v nebesa, naj voli g. Piska. Amen.“ Mislimo, da g. župnik sam ve, da to ni res in da je hotel s tem na nerazodno volitve vplivati. To si pa farani odločno preperevamo. V cerkev spada bogoslužje, poltika pa naj ostane izven cerkve. Povem vam tudi eno smiselno o našem g. župniku; delil je v volilni dobi „Slov. Gosp.“ in pritiskal nanj s štambiljo: „Pishek je naš“. Zato mu pravijo sedaj nekateri ljudje, ko se ga spominjajo v gorovici: „Pishek je naš“.

— Poštali nabiralnik z dnevnico zvezu s Brezicami so dobili v Župelevec.

— Poštali vlak je običal na prugi med Rajhenburgom in Brezicami. Pukvarji so je dinjak pri stroju. Stroj so premenjali in na to je vlak odvozil z enournu zamudo.

— Bela zastava viti danes, 12. jun. že četrta dan z okrajnega sodišča v Ormožu, ker ni učenega jetnika, tudi ne v preiskovalnem vaporu.

— Učiteljsko društvo za pitajski okraj poziva društva in županstva, da zahtevajo 17. junija brzojavno slovensko vseobličje. Narod brez popolnega šolstva nima bodočnosti.

— Poštar v Račah. Tovarna za olje, katere je tukaj pogorela, je last Vincenca Baeblerja. Lastnik ima za 50.000 K škode. V nevarnosti je bila tudi zraven stoječa tovarna za spirit in jeni. Ako bi se ta ugašla, bi imeli za celo vas nevaren poštar.

— Pitajski „stajerci“ poročajo, da so zmagali v Cirkovcu pri Pragarskem nemikaturji pri obč. volitvah?

— Četrti poštar v tekcu enega leta so imeli pri Kapeli nad Radgono. Pogorel je posestnik Markovič. Zgorela mu je tudi živina. Sumi se, da ušaga zlobna roka.

— Kaznovana hudomušnost. Pod Sr. Obhaltem nad Brezjem je odrezal mlad dečko vrv, na kateri je bil privezan spisal posestnikov Sarmana in Ropca. Dečko je stal na splavu, ta je splaval po reki in se razbil, fant pa je zgini v valovih.

— Pripravke o tenici, testamentu in duhovnem očetu. Tisti čas, ko je bila vera v nevarnosti in kandidatje kmečke zveze po ljudski volji izvoljeni državnim poslancom, 1. 1907, po Kr. r. je čutila v nekem lepem kraju na Sp. Stajerja petična ženica, da je bo kmalu pobrala bela smrt. In prišel je tiste pomembne dni pred

smrtjo duhovni oče, da bi ji podelil duševno tolažbo. Zdelo se mu je primerno, da ji je nadikal po knjigi, katero je o peklenskem trpljenju napisal svoje čase njegov duhovni sobrat, zagorski župnik Faček, posledice njegove, kakor pravijo, nekrščanskega življenja okraj groba. Ženica se je prestrašila in mu zapisala v testamentu vse svoje nabesane nogavice, lepo spojinjene hranilne knjižice in belo hišico s posestvom vred. Priporočujo, da se je duhovni oče sicer spomnil S. verza v 8. poglavju pisma sv. Pavla do Timoteja, kateri pravi: „Ako kdo ne oskrbi svojcev, zataji vero in je hujši ko pogan“, pa se je potolažil z 9. verzom v 16. poglavju evangelija sv. Lukeža, kjer se govori: „Delajte si prijatelje s krivičnim denarjem, da vas sprejmejo v nebesa prebivališča“ — in je vtiakni v globoko škric nabesane nogavice, lepo spojinjene hranilne knjižice in belo hišico s posestvom vred. Kaj se zna? Duhovni oče se bo morda tudi domislil nauka v evangeliju sv. Mateja, VI. 19: „Ne zbirate si zakladov na zemlji, katere moli in rja pojedo in katere tatovi skopljejo in ukradejo“ in si boče raje zidal za ta denar prostorno in pripravnno hišo na „štoka dva“ ter bo moli s kaplanom vred v svojih belih dvorih za duševni blagor ženice, ki za tako lepo kršičansko sklenila svoje trdoporno življenje. To se je zgodilo v tistem času, ko je bila vera v nevarnosti in kandidatje kmečke zveze po ljudski volji izvoljeni državnim poslancom, 1. 1907 po Kr. r.

— Za skupaj jugoslovanski klub. „Narodni svet“ za Spodnještajersko je sklenil v svoji seji dne 13. t. m. v Mariboru resolucijo, s katero odločno poziva vse jugoslovanske državne poslance, da se združijo v en sam jugoslovanski klub. Besedilo te resolucije kakor tudi ostalih sklenjenih resolucij približno prihodnji točen.

— Deželni odbornik g. profesor Bobič ostane kakor je bilo tudi pričakovati, gotovo na svojem mestu. V tem ga je že strdila seja slovenskih spodnještajerskih deželnih poslancev, ki se je vršila včeraj v Mariboru.

— V Mariboru so zborovali včeraj razen „narodnega sveta“ in deželnih poslancev še državni poslanci kmečke zveze, odbor kmečke zveze, novonastavljena zveza slovenskih duhovnikov za Sp. Stajer (ta se je ukvarjala tudi s jezikovnim vprašanjem župniških uradov, o čemur smo sroječansko govorili) in celjska Zadruga zveza.

— Vpisovanje na mariborski gimnazij za 1. razred se vrši 7. in 8. julija t. l. od 8.—10. ure dopoldne. Sprejemne skunje se začnejo 8. julija ob 10. uri dopoldne.

— Drž. poslanec Nesel obdrži svoj mariborski mandat. Za graškega se boče potegoval ali urednik Höger z Dunaja ali pa Exner s Českega.

— „Slov. Gospodar“ je v št. 29 z dne 30. maja t. l. in naslednji v noticah „Smartno na Paki“ in „Ožje volitve na Paki v znamenja krivice“ pokazal, kako strahotno so postali nekateri pristavi „Kmečke zveze“. Zavičanja, laži, obrekovanja ni konca ne kraja. Tu napadane stranke in novizvoljenega državnozbornega naprednega poslance; tu blatenje in obrekovanje najbolj, kremenitih poslancev, značilnih veljavnih moč; tu nizkotočno natočevanje nedolžnih oseb in to najbrž od dopisov, ki bi imeli pač vzroka dovolj, po dovršeni volitvi pustiti pri miru itak razdražene občane. — Strašit jih je zasleplila! Iz dopisov pa se zrcali onemogla jeza, da so po tolikem trudu in mogoče tudi ogromnih žrtvah — podlegli res poštenim ljudski — torej — božji volji.

Zato sipljejo ogenj in žveplo na

osebe, katerim hočejo v svoji domišljavi prispisati nepravilnosti in vzrok njihovega kožnega poraza. Samuizolirje te celo nepoštenega dejanja — sleparjenja —, dasi imajo v to nijednega, tudi najmanjšega dokaza in ga tudi ne najdemo, ker ga ni. Izmed vrst teh dopisov pa se kaže, kako bi bili postopali oni, da bi bili v moči, ker jim to popolnoma pravično in strogo nepristransko postopanje komisarja nadučitelja Weberja ni urajalo. Si treba za v bodoče zapomniti in spoznavati. — Tudi potem, ko je dovolil komisar — ne okr. glavarstvo — vstop trem pristajem „Kmečke zveze“, se račun „Nar. stranke“ ni prečkal, ker ni bilo za to nobenega vzroka. Klis na odgovor in druge grotnje pa lahko volilni komisar Val. Weber pričakuje popolnoma mirne vesti.

— Dijaška prenočišča. Akademski planinski kroček v Pragi si je nadel nalogo privedi letos po celem Slovenskem prenočišča, kjer naj bi potujoči slovenski dijak brezplačno, ali pa za malo ceno prenočevali. Precejšnje število gostoljubnih rodoljubov iz vseh slovenskih dežel se je odzvalo temu pozivu in dalo na razpolago čez počitnice eno ali več postelj. V nekaterih krajih so zavodne občine same preskrbele na svoje stroške tako prenočišče, ker je pa še mnogo krajev, odkjer se ni še nihče oglasil, da dá na razpolago tako prenočišče, se obrača „Akad. plan. kroček“ tem potem še enkrat na rodoljube, ki so v stanu odstopiti čez počitnice eno ali več postelj, naj nam to naznanijo na dopisnici kar mogoče kmalo in sicer na naslov: Akad. plan. kroček S. P. D. Praga, Kr. Vinogradi, Šafarikova ul. 7. Tudi se obrabamo do gg. gostilničarjev, naj nam naznanijo cene za priprort zajetek, kosilo in večerjo, ker natismemo to v „Seznamu dijaških prenočišč“. Vsako prenočišče dobi lično tablo z napisom „Dijaško prenočišče“ in z oznakom S. P. D. ter se iste dopolnje hitro, ko jih taboriza ingotovi. Pričakujemo, da se temu pozivu odzove obilo prijateljev potujočih dijakov, tako da ne bode na Slovenskem nobenega večjega kraja, kjer bi ne bilo dijaškega prenočišča.

— G. dr. Verstovšek je dobil od g. Hansa Woschnagga to le pismo, ki ga je prebil v „Slov. Gosp.“ od 13. t. m.: Veleposlovnik gosp. doktor! Primoran sem izrecno poudarjati, da se niste Vi, cenjeni z. doktor, pogajali in sklepal zveze s menoj v zadnjih državnozbornih volitvah niti v imenu „Kmečke zveze“ niti za svojo osebo. Dovoljujem Vam, da se poslužite te moje popolnoma resnične izjave, kakor Vam drago. Z odličnim spoštovanjem Hans Woschnagg s. r. Šostanj 7. VI. 1907. To pismo je po mnenju g. profesorja zgodovinski dokument, zato ga nečemo vkratiti tudi bralcem „Domovine“. Pa ta dokument ne pore prav nič novega, kajti „Domovina“ je pisala, da ljudstvo govori, da se je posebno župnik Govedič potoeval za zvezo z Nemci. G. profesor je šel v Šostanj samo pogledat na uro. Da ni zveze z Nemci sklepal, to mu je g. Woschnagg prav lahko in s mirno vestjo potrdil, saj je tudi „Domovina“ že poročala v isti sami notici, da so Nemci vsako podporo za Robiča odklonili. Čems ste se torej inkomodirali, gospod profesor?

— „Omladina“ glasilo nar. rad. dijaštva izide avgusta s posebui „Ciril in Metodovi števiki“ ki se bo stvarno in temeljito bavila z nedostaki in reformo naše šolske držbe. Vsem podružnicam in onim ki imajo misel za važnost obrambnega dela pripravljamo število v naročje. Upravništvo „Omladine“ je v Ljubljani, Breg 12.

— Dajmo slovenski zemlji slovensko lice! Kolikokrat smo že čitali v našem časopisu upravičene pritožbe nad našo politiko upravo, ki je posk. bela večina naših krajev po južnem Stajerskem samo nemško poštne pečate in samo nemške napise na poštnih vorozih! Res je, da so to malenkosti, ki nas same po sebi ne vbiijejo in ne rešijo — vendar pa morajo biti došene, ker tvorijo del naših jezikovnih pravic, ker žalijo na naših tleh našo narodno čast. Naštemo samo kraje: Celje, Maribor, Ormož, Brezice, Ptaj, Rogatec, Poličane, Vitanje, Ljato-mer, Konjice, Slov. Gradec, Slov. Bistrice, Pragersko in še mnogo drugih! Kje je narodna čast tamkajšnjih Slovencev in okoliških občin, kako moremo trpeti tako neprimerno zapostavljanje slovenskega jezika v javnih uradih še na dalje! Ali bi ne bilo umestno, da zbere novonastanovljeni narodni svet za Stajersko vse ta material in ga skupno z zahtevami prizadetih predloži naši delegaciji, da naravno od trgovskega ministrstva, ki je sedaj češko, zahteva naših pravic. Je malenkost ali taka je, da se je moramo sramovati! P.

— Organizacija poštarjev, poštnih oficijantov in aspirantov. Pretekli teden sklical je osrednji odbor poštnih oficijantov in aspirantov shod na Dunaj v prostore hotela „Post“. Pozivu so se odzvali skoraj vsi deželni in krajni odbori. Valed tega je bilo obiskano zborovanje po zastopnikih cele Avstrije prav močno. Ob enem so pristopila češka društva, katere so imela do sedaj svoj osrednji odbor v Pragi.

Dosegel se je lep, nepričakovan uspeh. Navzoči zastopniki osrednjega odbora poštarjev so bili poloblačeni izjaviti, da so pripravili v slučaju sporazumljenja se združiti v eden osrednji odbor. Sklenilo se je po daljši razpravi postopati skupno.

Nova organizacija, v kateri bodo oddeji združeni vsi poštarji, oficijanti aspiranti cele Avstrije, sprejela je enozmalo načrt organizacije, sestavo zakona o uravnavi službenih razmer ter so se za slučaj strahovanja zastopništva naših stanovskih zanimanj izrekla popolnoma solidarnimi.

V krajem privedi osrednji odbor organizatorični shod v Ljubljani.

Kakor razvidno iz načrta, katere se iz taktičnih vzrokov sedaj še ne objavi, žeteli bi bilo, da se tega pojava udeležijo vsa društva in krajni odbori poštarjev, oficijantov in aspirantov Kranjske, Koroske, Sp. Stajerske, Goriške in Istrske dežele po svojih zastopnikih.

— Nova Avstrija. Zelo jasno nam predočajo „nova Avstrija“ zemljevid, katerega je izdala tvrdka G. Freytag & Berndt na Dunaju VII. l. cema 2 K. Označen je vsak okraj, kateri stranki pripada po svojem poslancu, dodan je seznamek vseh poslancev, zanimivi pregledi davkov, narodnostnih razmer v dosednjih zasedanjih državnega zbora itd.

Kranjsko.

— Slovenski sodnik, posor! V tako naslovljeni notici se nekdo v „Slov. Nar.“ čudi, da napada „Slovenec“ slovenske sodnike, Nemcev pa ne vidi. Mi se temu ne čudimo, saj je dični dr. Šukterič izjavil, da je pač vse jedno, so li uradniki na Slovenskem Nemci ali Slovenci! In ta moč bi rad postal jugoslovanski minister-rojak! Večje drznosti pač ni lahko najti!

— Gregorčičeva javna knjižnica in čitalnica v Ljubljani je že odprta. Nahaja se v Vepovih ulicah št. 2, pritičje na levo.

Prüfungstermin März • Sollten Sie noch Fragen haben, kontaktieren Sie bitte:

Južnoštajerska hranilnica v Celju

Narodni dom

za katero jamčijo okraji: **Gornjigrad, Sevnica, Šoštanj, Šmarje pri Jelšah, Vransko** za popolno varnost vlog in za njihovo, po pravilih določeno obrestovanje do neomejene visokosti, ima sedaj hranilnih vlog **4.000.000 K.**

Hranilnica posluje s strankami vsak **torok in petek** dopoldne, za druga opravila pa je urad odprt **vsak dan** ob navadnih uradnih urah. **Hranilne vloge** obrestuje **po 4 odstotke** in pripisuje obresti polletno h kapitalu ter plačuje hranilnica **rentni davek sama** in ga ne odtegne vlagateljem, tako, da dobe iste popolnoma **nad 4 odstotke obresti.**

Izposoja po od dne 1. januarja leta 1905 na zemljiško varnost **po 4 tri četrti odstotkov**, občinam in korporacijam navedenih petih okrajev **po 4 in pol odstotkov obresti.**

13 52-24

Na primerenja darila za godote, bomo št. 30

Singerjevi šivalni stroji

Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.

Vsak šivalni stroj ima varstveno znamko.

stroje do najvišje tvernosti ter so vsakomur v uporabi.

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih modernega in umetnega vezanja

Singerjevi šivalni stroji so na največjih svetovnih razstavalih odlikovani z največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev

CELJE, Kolodvorska ulica št. 8. 11 52-24

za domačo porabo in obrtne stroje vsake vrste.

Velika trpežnost in vzorna konstrukcija usposablja

Perilni kambrik batisti in cefiri

v velikanski izbiri po čudovito nizkih cenah

R. Stermecki in Celje

Vzorce na vse strani zastoj.

16 50-21

POSOJILNICA V CELJU

v lastni hiši
Narodni dom

Posojilnica ura-
duje vsak dan od
9. do 12. ure do-
poldne razun ne-
delje in praznike.

POSOJILNICA V CELJU,
ki je bila leta 1881 z ne-
omejeno zavezo ustanovljena,
šteje sedaj nad **4100** za-
drušnikov, kateri imajo vsega
nad **82.000 K** vplačanih
deležev ter ima sedaj nad
6 1/2 milijona kron hranilnih
vlog in nad

330.000 kron
rezervnega zaklada.

Hranilne vloge sprejema od
vsakega, ako tudi ni član
zadruga ter jih obrestuje po
4 1/2 %, posojilnica plačuje

rentni davek

sama, ne da bi ga odtegnila
vlagateljem. Posojila daje na
osebni ali hipotekarni kredit
proti **5 1/2 %** in **5 %** obre-
stovanju. 14 62-24

